

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.89/2016/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. június 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 3 rendbeli szolgálatban kötelességszegés büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. június 7. napján kihirdetett KB.II.11/2015/9. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben a IV. tényállási pontban értékelt szolgálatban kötelességszegés vétsége [Btk. 438. § (1), (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés] miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszünteti.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 150 (százötven) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 150.000,- (százötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre változtatja át, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, melyet a katonai ügyész a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. június 7. napján kihirdetett KB.II.11/2015/9. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki 3 rb. a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében, valamint a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdése szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 300 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint, összesen 300.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 6.960,- forint bünyügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.637/2016/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján változtassa meg,

melynek keretében a vádlott bűncselekménye törvényhelyeként a Btk.438.§ (1) bekezdés IV. fordulatát, valamint a (4) bekezdés esetében az I. fordulatokat is tüntesse fel. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az I-III. tényállási pontok tekintetében elsődlegesen a Be. 351. § (2) bekezdés c) és d) pontjaiban írt megalapozatlanság miatt védence felmentésére tett indítványt. A védői álláspont szerint ezen tényállási pontok tekintetében az elsőfokú katonai tanács az ukrán és magyar határregisztrációs rendszer adatainak összevetésével vont le következtetést védence bűnösségére, azonban az ukrán rendszer kétséget kizáróan nem bizonyíthatja azt, hogy a kérdéses időben a magyar oldalon a vádlott kezelte az útleveleket. Semmi sem bizonyítja ugyanis, hogy az ukrán rendszer megbízható lenne. Nem biztos, hogy az utasok ugyanazzal a járművel indultak el Magyarországról, mind amivel megérkeztek az ukrán oldalon. Az I. tényállási pont tekintetében a védő hivatkozott arra, hogy az adott rendszámú autóban a kiléptető határrendész négy főt regisztrált. Az ukrán belépésnél hét személy került regisztrálásra, és abban a hétben nincs benne maradéktalanul mind a négy személy. Felvetődik tehát, hogy bizonyos személyeket nem a megfelelő rendszámú autóhoz regisztráltak, vagy a két ellenőrző pont között - az un. senki földjén - átszálltak másik járműbe. A II. tényállási pont kapcsán a védő arra hivatkozott, hogy tévesen tartalmazza az elsőfokú bíróság ítélete azt, hogy **tanú1** Magyarországról történő kiléptetése és Ukrajnába történő beléptetése között, csak mintegy 10 perc telt el. Ezt nem lehet kijelenteni, hiszen a magyar rendszerben az illető személy nincs is regisztrálva, tehát pontosan nem tudható, hogy mennyi idő telt el. Álláspontja szerint nincs kizárva, hogy a kilépés és belépés között másik járműbe szállt át. Ennek lehetőségét az elsőfokú katonai tanács tanúvallomásokkal kísérelte meg kizárni, azonban az adott kérdésben nyilatkozó határrendész tisztek is csak a józanész alapján gondolták ezt, amelyet azonban az élet felülírhat. A nyugat-európában dolgozó ukránok esetében ugyanis egyfajta féllegális mikrobuszos utaztatás figyelhető meg, tehát nem bejegyzett, utaztatással foglalkozó vállalatok végzik ezt a tevékenységet, nem menetrend szerinti járatokról van szó. Hivatalos tudomásuk nincs arra vonatkozóan a magyar határrendészeknek, hogy milyen formában, milyen körülmények között történik az utaztatás. Tehát kétséget kizáróan a vádlott bűnösségére sem lehet következtetni. A III. tényállási pont tekintetében a védő kifogásolta, hogy az elsőfokú katonai tanács nem használta fel a bizonyítási eljárás során **tanú2** nyilatkozatát, amelyet akkor vettek fel, amikor kiderült, hogy a tényállás III. pontjában írt cselekmény során ő regisztráció nélkül hagyta el Magyarország területét. Nem kétséges, hogy a nyomozati iratok közt az adott személynek egy hiányos, a kioktatásokat nem tartalmazó nyilatkozata található, azonban ezt a vallomást magyar hatóság vette fel, tehát az elsőfokú katonai tanács által beszerezhető lett volna. Ezen vallomásban pedig **tanú2** azt állította, hogy a kérdéses időben saját gépkocsival lépte át a magyar határt. A védő álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete 7. oldal utolsó bekezdésében iratellenesen hivatkozott arra, hogy a cselekmény ideje - 2011. július 4-e - és a regisztráció nélküli átléptetés felderítése közötti időben az ukrán állampolgár ugyanezen rendszámú autóval további öt alkalommal lépte át a határt. Utalt továbbá arra is, hogy a magyarországi kiléptetés és az ukrainai beléptetés adatai a járműben utazók számát tekintve eltérnek egymástól. A védői álláspont szerint kaotikus az ukrán rendszer működése. Megalapozatlan a vádlott bűnösségére történő következtetés. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ügyben kihallgatott személy tanúvallomása alapján is előfordul olyan, hogy az eltérő sávokon dolgozó útlevélezézők egymásnak besegítenek. A védői álláspont szerint ezért a I.-III. tényállási pontok tekintetében a vádlott bűnössége nem bizonyítható, amely eltérő tényállás megállapítására és felmentő rendelkezés meghozatalára kell, hogy vezessen. A védő másodlagos indítványként arra hivatkozott, hogy az I.-III. tényállások esetében az ellenőrzés és regisztráció alá nem vont személyek, mind szabályszerűen léphettek át a határt az érvényes vízum birtokában. Erre figyelemmel a vádlotti cselekmények kapcsán a jelentős hátrány veszélye nem állt fenn. Objektív veszélyeztetettség ugyanis nem állapítható meg. Ezért mindhárom cselekmény legfeljebb az adott

bűncselekmény vétségi alakzatát valósíthatta meg és az I. és III. tényállási pontok tekintetében az elévülés miatt, a II. tényállási pont esetében, pedig a speciális katonai eljárást megszüntető ok miatt megszüntető rendelkezés meghozatalának van helye. A IV. tényállási pont tekintetében pedig a jogi minősítés változtatása nélkül is az eljárás megszüntetésének van helye, hiszen a vádlott szolgálati viszonya megszűnésétől már több mint egy év eltelt. A védő harmadlagos indítványa a kiszabott büntetés enyhítésére irányult. Ennek alátámasztásaként hivatkozott védenca szolgálati viszonyának megszüntetésére, valamint a 2011-2012-es elkövetésű cselekményeknél a bekövetkezett igen jelentős időmúlásra.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A vádlottnak és védőjének a felmentésre irányuló fellebbezései nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A törvényszék katonai tanácsa törvényesen, és indokoltan egyesítette a tárgyalása elején az előtte folyamatban lévő és ugyanazon vádlottra vonatkozó három büntetőügyet. Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A IV. tényállási pont tekintetében a vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson elismerte a bűncselekmények elkövetését. A I.-III. tényállási pontok tekintetében tagadta, hogy a bűncselekményeket elkövette volna, védekezést terjesztett elő, mely szerint az ukrán utasok Magyarország területéről kilépve, de még Ukrajna területének elérése előtt átülhetnek másik járműbe, továbbá az ukrán határőrök is elírhatják a rendszámokat, illetve az azonos gépjárműben utazók személyi adatait, összekeverhetik az útleveleket. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a IV. tényállási pont tekintetében a vádlott következetes beismerő vallomása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján állapította meg. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács akkor sem, amikor a I.-III. tényállási pontok tekintetében a vádlott tagadásával, illetve védekezésével szemben a tényállást a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, így különösen az ukrán és magyar határőrizeti szervek határátlépésre vonatkozó regisztrációs és ellenőrzési adatai, valamint az adott tényállások kapcsán érintett ukrán állampolgárok határátlépési okmányairól készült másolatok, illetve abban rögzített adatok alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 4. oldal 4. bekezdésétől a 10. oldal 3. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául.

A védő az elsőfokú ítélet 7. oldal utolsó bekezdésében írtak kapcsán tévesen hivatkozott iratellenességre. A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa valóban tévesen rögzítette, hogy a vád tárgyává tett cselekmény, valamint annak felfedése között **tanú2** még öt alkalommal, ugyanazon rendszámú gépjárművel lépte át a határt. Hozzá kell tenni azonban, hogy az adott megállapítás tartalma elsősorban arra irányul, hogy az ukrán állampolgár a vád tárgyává tett cselekményt követően még öt alkalommal ugyanazon a határátkelőhelyen lépett át. Ezt a körülményt pedig az elsőfokú bíróság által hivatkozott irat alátámasztja. Szükséges megjegyezni azonban, hogy az elsőfokú ítélet indokolásában található téves megállapítás nem jelenik meg a III. tényállási pontban, és az adott történeti tényállás megállapítására lényeges hatással nem volt, mert az ukrán állampolgár határátlépésnek idejét, annak pontos körülményeit az ukrán határőrség adatai megbízhatóan

alátámasztották. Az elsőfokú katonai tanács a vádlott védekezésével kapcsolatban számos tanút hallgatott ki, akik cáfolták azt, hogy az ukrán határrendészeti szervek ne adnának megbízható adatokat. Cáfolták továbbá azt is, hogy jellemzően előfordulna olyan, hogy az ukrán állampolgárok a Magyarországról történt kilépést követően az un. senki földjén másik járműbe ülnek át, és úgy érkeznének az ukrán beléptetés helyére. Végül helytállóan hivatkozott az elsőfokú katonai tanács arra is, hogy az azonos határátkelő helyen, azonos módon megvalósult cselekmény kapcsán a kiléptető bélyegző hasonló elhelyezése mellett egymástól függetlenül indult nyomozások tekintetében a bizonyítás folyamata mindhárom esetben **vádlotthoz** vezetett.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a I-III. tényállási pontok tekintetében a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az I-III. tényállási pontok tekintetében a védőnek a jogi minősítést támadó fellebbezése sem alapos.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le a következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a vádlott bűnösségét az I-III. tényállási pontok tekintetében a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 9. oldalán foglalkozott a súlyosabb minősítést megalapozó körülménnyel, valamint a 10. oldal közepén magával a jogi minősítéssel. Helytállóan állapította meg azt, hogy ezen cselekmények a jelentős hátrány veszélyére figyelemmel súlyosabban minősülnek, mert bár mindhárom ukrán állampolgár rendelkezett az államhatár átlépéséhez szükséges engedéllyel, azonban a határregisztrációs rendszerben nem kerültek rögzítésre, illetve a vádlott a kötelező nyilvántartásokban történő ellenőrzéseket nem végezte el, így fennállt a lehetősége tiltó rendelkezésre, körözésre, folyamatban lévő eljárásra figyelemmel a jogellenes határátlépésnek. Szükséges azonban pontosítani, hogy a vádlott magatartása csupán a jelentős hátrány veszélyével járt, azonban maga a jelentős hátrány nem következett be.

A IV. tényállási pontban írt cselekménnyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét szolgálatban kötelességszegés vétségében állapította meg a váddal egyezően. A Btk. 131. §-ban foglaltak szerint nem büntethető katonai vétség miatt az elkövető, ha szolgálati viszonyának megszűnése óta egy év eltelt. A Be. 487. §-ban írtak szerint a Btk. 131. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt a vádemelésig a katonai ügyész, azt követően a bíróság az eljárást megszünteti.

Az elsőfokú bírósági iratok 4/I. naplószáma alatt rendelkezésre áll a vádlottra vonatkozó személyügyi parancs, mely szerint a vádlott szolgálati viszonya 2016. február 15-i hatállyal lemondással megszűnt. Figyelemmel arra, hogy a vádlott szolgálati viszonya megszűnésétől számítva egy év már eltelt, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben a IV. tényállási pontban értékelt szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszüntette a Be. 6. § (3) bekezdés c) pontjában és a hivatkozott törvényhelyekben írtakra figyelemmel.

A védőnek a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása körében figyelembe vehető körülményeket, azonban a másodfokú katonai tanácsnak figyelemmel kellett lennie a megszüntető rendelkezésre, valamint arra, hogy nagyobb súllyal kellett figyelembe venni az időmúlást, hiszen az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú ítélet kihirdetéséig újabb egy év eltelt. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a katonai büntetteket megvalósító, de időközben a rendőri szolgálatból leszerelt vádlott esetében lehetőséget látott a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. A bekövetkezett további időmúlásra, valamint a bűnösség körének szűkülésére figyelemmel a másodfokú katonai tanács a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 150 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint pénzbüntetésre enyhítette. A megváltozott körülmények mellett ez a napi tétel szám is elegendő és arányos a cselekmények tárgyi súlyával. A napi tétel összege pedig az elsőfokú ítéletben rögzített azonos mértékben, a törvényi minimumban került megállapításra a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdései alapján. A másodfokú katonai tanács a Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a 150.000,- forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén valamint a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontján alapszik.

Budapest, 2017. június 7.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.89/2016/4. számú ítéletének rendelkező részében írt változtatással 2017. június 23. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. június 23.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke